

Suo

□

Sisällys

- [1 Yleistä](#)
- [2 Suotyypit](#)
  - [2.1 Korpi](#)
    - [2.1.1 Lehtokorpi](#)
    - [2.1.2 Lettokorpi](#)
    - [2.1.3 Ruohokorpi](#)
    - [2.1.4 Kangaskorpi](#)
    - [2.1.5 Mustikkakorpi ja puolukkakorpi](#)
    - [2.1.6 Pallosarakorpi](#)
    - [2.1.7 Ruohoinen sarakorpi](#)
  - [2.2 Räme](#)
    - [2.2.1 Rahkaräme](#)
    - [2.2.2 Tupasvillaräme](#)
    - [2.2.3 Kangsräme](#)
    - [2.2.4 Varsinainen sararäme](#)
    - [2.2.5 Ruohoinen sararäme](#)
    - [2.2.6 Lettoräme](#)
    - [2.2.7 Neva](#)
    - [2.2.8 Lyhytkorsineva](#)
    - [2.2.9 Kalvakkanevat](#)
    - [2.2.10 Varsinainen saraneva](#)
    - [2.2.11 Ruohoinen saraneva](#)
    - [2.2.12 Letto](#)
    - [2.2.13 Varsinainen letto](#)
    - [2.2.14 Rimpiletto](#)
- [3 Suoyhdistymätyypit](#)
  - [3.1 Keidassuo eli kohosuo](#)
    - [3.1.1 Laide](#)
    - [3.1.2 Kermi](#)
    - [3.1.3 Kulju](#)
    - [3.1.4 Allikko](#)
    - [3.1.5 Konsentrinen](#)
    - [3.1.6 Eksentrinen](#)
  - [3.2 Aapasuo](#)
    - [3.2.1 Jänne](#)
    - [3.2.2 Rimpi](#)
    - [3.2.3 Pounu](#)
  - [3.3 Palsasuo](#)

Yleistä

Suot syntyivät siitä, kun jättiläistytöt kantelivat aikoinaan helmoissaan maita veteen ja järviin. Maa otettiin kallioilta ja kannettiin pois tieltä siksi, että jättiläiset saisivat kallioista paremmin kiviä kirkkoja rakentaakseen. Kun näin tuli kannetuksi paljon maata järviin, syntyi järvistä soita. (Sortavala 1937)

Suo on turvetta muodostava kasviyhdyksunta, jossa turvekerroksen paksuus on vähintään 30 cm ja aina sisältyy rahkasammalta joka on soistumisen merkki. Kasvillisuuden perusteella erotellaan parikymmentä suotyyppeä. Kasvi ei hajoa täydellisesti, turpeen kasvu on 0,1-1,2 mm vuodessa. Ei välttämättä märkä vaan syntyy uutta turvetta eli kasvit muodostavat oman kasvualustansa. Kolmannes Suomesta. Suomi maailman viidenneksi soisin maa. Suo on tyyppillistä Taigalle.

- Suovesi on vähähappista ja hapanta joten hajottajat eivät pysty täysin toimimaan → turvetta ja lahoaminen on hidasta.
- Ombrotrofinen sadeveden varassa, ei valuvia kivennäisaineita, karu.
- Minerotrofia eli vettä ja ravinteita ympäristöstä.
- Eutrofia eli ei ole hapan.
- Luhtaisuus liikkuva pintavesi, ohut turve, välillä veden alla.
- Lähteisyys liikkuva pohjavesi.
- Suokaasu on epäpuhdasta metaania, jota syntyy selluloosan mädätessä.
- Puolukkakangas - räme - neva
- Mustikkatyypikangas - kangaskorpi - korpi - räme - neva. Kosteus lisääntyy mustikkatyypistä kohti nevaa.

Suotyypit

Korpi

Hyväkasvuista kuusta tai lehtipuita kuten koivua, yleinen Etelä-Suomessa. Puusto korkeaa, turvekerros maatumutta, ohutta, viljavaa. Suometsät.

Lehtokorpi

Kookas hyväkasvuinen puusto, kuusi, koivu, leppä. Saniaisia, isoja ruohoja. Niukasti sammalia, ohut, yhtenäinen.

Lettokorpi

Puinen, rehevä, Pohjoisessa, runsaslajinen.

Ruohokorpi

Ryteikkökuusta ja lehtipuita, pensaita, pajuja, paatsama, rentukka. Märkiä. Aukkoisen sammalisto, paljon lajeja.

Kangaskorpi

Korpikasvillisuuden ja tuoreiden kankaiden mosaiikkia. Korpirahkasammal, karhunsammal, kerrossammal, seinäsammal.

Mustikkakorpi ja puolukkakorpi

Ohutturpeisessa päässä vaihettuu kangaskorpiin, ravinteiset ja paksuturpeiset ruohokorpiin.

Pallosarakorpi

Karu, kitukasvuinen korpi, räseikkö.

Ruohoinen sarakorpi

Harva, kituva puusto, hieskoivu. Selvä mättäisyys.

Räme

kituvaa mäntyä, 60 % suoalastamme. Kuivahkoja, karuja, paksuturpeisia. Rahkasammal, varvut, mänty. Etelä-Suomi. Syntyy moreenimaalle.

Rahkaräme

Harvaa kitukasvuista männikköä, karuin tyyppi, turvesoita. Ruskorahkasammal, jäkäliä, kanerva, variksenmarja, hilla. Isovarpuinen räme. Harva männikkö, yhtenäinen rahkasammalikko, vaivaiskoivu, [suopursu](#), juolukka, vaivero

Tupasvillaräme

Ehkä yleisin suotyyppi. Surkeaa männikköä, ei selvää mättäisyyttä, rämevarpuja niukasti.

Kangasräme

Soistuva mäntykangas.

Varsinainen sararäme

Mäntyvaltainen, mättäillä rämevarpuja, vaivaiskoivu, väli- ja tasapinnoilla suursaroja.

Ruohoinen sararäme

Harva, kituva puusto, selvä mättäisyys.

Lettoräme

Puinen, rehevä, pohjoisessa, runsaslajinen.

Neva

Puuton aukea, paksuturpeinen suhteellisen karu avosuo, yleensä vetinen, yleisin aapasoilla. Köyhin keidassuon silmäkeneva ja rahkaneva. Vain rahkasammalta ja saraturvetta. Pohjavettä pinnassa.

Lyhtkorsineva

Kuivemmilla tupasvilla, märemmillä tupasluikka. Rahkasara, karujen paikkojen rahkasammalia.

Kalvakkanevat

Märkiä soita, aavat. Luhtavilla, riippasara, pullosara, jouhisara, kalvakkarahkasammal.

Varsinainen saraneva

Suursarat, tupasvilla, ruohoja niukasti, yhtenäinen rahkasammalisto.

Ruohoinen saraneva

Suursarat, kurjenjalka, suoputki, lääte, raate, luhtakuusio, ravinteisimmät vaihettuvat lettoihin, märemmät rimpinevoihin.

Letto

Rehevä neva, runsasravinteinen (eutrofinen), vähän puita, aukea, ruskosammalta, saroja, eutrofia (ei hapan), monipuolinen kasvilajisto. Yleisempiä Pohjois-Suomen kalkkialueilla.

Varsinainen letto

Kataja, pajuja, vaateliaita ruohoja, karhunputki, suokeltto. Yhtenäinen ruskosammalkerros.

Rimpiletto

Märkiä soita, rimpä yli puolet suoalasta, jänteet kuivia lettoja, vaateliaita saroja, äimäsara, vaaleasara.

Suoyhdistymätyypit

Keidassuo eli kohosuo

Etelä-Suomen vallitseva suoyhdistymätyyppi. Keskiosat ympäristöään korkeammalla 1-4 m. Kivennäisravinteet yksinomaan sadeveden mukana (ombrotrofia). Reunaosat metsäisempiä, tupasvillarämettä, isovarpuista rämettä. Etelärannikolla keskustastaan tasaisia laakiokeitaita, joissa mättäiden suuntautuminen on heikkoa. Pohjoisella Uudellamaalla, Hämeessä, Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Etelä-Pohjanmaalla kilpikkeitaita, joiden kermit ja kuljut suuntautuvat kohtisuoraan viettoa vastaan ja kiertävät kehässä suon huippua. Turvekerros eristää pintakasvit pohjavedestä. Puita yhdistää reunalaisu minerotrofiseen laiteeseen.

Laide

keskustaa märempi osa matalammalla, mineraalimaan vesien vaikutuspiirissä, runsaampi kasvilajisto.

Kermi

kuivempaa osaa, pitkänomainen kohouma.

Kulju

kermien välissä, keskustan märkä painanne. Lähes yhtenäinen rahkasammalpeite, jossa kasvaa suoleväkköä, mutasaraa, tupasvillaa. Kuljujen suotyyppejä silmäkenevät ja lyhytkortiset nevat.

Allikko

avovesiä

Konsentrinen

kuljut keskustan ympärillä, samansuuntaisesti

Eksentrinen

Aapasuo

Pohjois-Suomen suoyhdistymätyyppi. Pohjois-Suomessa, Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Savossa, Etelä-Pohjanmaalla ja Raahessa. Peräpohjolan kielessä tarkoittaa aukeaa suota. Keskusta reunoja alempana kivennäismaiden vesien vaikutuspiirissä. Minerotrofisia eli pohjavedestä ja ympäristöstä ravinteita. Ei umpeen kasvavat vesistöt. Keskustat vetisten avosoiden peitossa, reunoilla rämeitä ja korpia. Kookkaita ja suojuottien toisiinsa yhdistämiä. Keidassoita rikkaampi ja monipuolisempi lajisto. Puronvarsien tulvavyöhykkeissä reheviä ruoho- ja heinäkorpia, pajuviitakorpia sekä saraisia tulvanevoja. Keskusta vetisin ja ravinteikkain. Ohutturpeisia. Tasainen, kevättulvat

Pohjois-Lapissa kuivien jänteiden osuus suurempi muodostaen verkkomaisen rakenteen. Aivan pohjoisessa ohutturpeisia ja esiintyy palsoja tai matalampia pounuja. Keski-Lapissa keskustaa luonnehtivat vaikeakulkuiset rimpinevat, joita halkovat kapeat varpuiset rahkajänteet. Vesirimmät yleisiä, esiintyy myös sammalrimpiä ja paljaan turpeen peittämiä ruopparimpiä. Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa keskiosat suursaranevoja ja lyhytkortisia kalvakkanevoja. Vaararinteillä valuvesien synnyttämiä rinesoita.

Jänne

poikittainen, kuivempi

Rimpi

vetinen pinta

Pounu

iso jänkämätäs.

Palsasuo

Pohjoisimmassa Lapissa, Tunturi-Lapissa ikeroutainen turvekumpu. Palsasuo on karu, puuton räme. Välipinnat aapamaisia, nevoja. Yleensä Enontekiön, Utsjoen ja Inarin koivuvyöhykkeen joillakin soilla. Vanhimmat ehkä noin 2 000 vuotta vanhoja. Metsänrajaseutujen soiden ikeroutaiset turvekummut jopa 3 metriä korkeita, pinta sulaa korkeintaan 0,5 metriä kesällä. Muodostumiseen tarvitaan kylmyyttä ja lyhyttä viileää kesää. Talven tuulisuus vie lumen pois lisäten kylmyyttä. Nuoret palsat tuskin erottuvat suon pinnasta. Kummun kasvaessa pikkuhiljaa, turvepinta repeilee päästäten lämpöä palsan sisälle ja lopulta romahduttaa kummun ja suohon jää pieni lampi muistoksi. Synnystä johtuen kumpujen kainalosta löytyy lampareita, jotka ovat varmoja vesipääskyn ja tunturikihujen paikkoja. Hilla yleinen.